

MARTTI HUMU.

Martti Humu syntyi Pietarissa joulukuun 12 p:nä v. 1852. Oppi ensin venäläisen papin johdolla, sitten suoritti yhteiskoulun tutkinnon ja pääsi v. 1874 opettajan arvolla Jyväskylän seminaarista. Meni naimisiin lehtori Ramstedtin kanssa ja asui Savonlinnassa, missä otti osaa sanomalehti Savonlinnan toimitukseen. Oltuaan ensin aputoimittajana oli sitten saman lehden vastaavana toimittajana ja ulosantajana viisi ja puoli vuotta. Erosi kansakoulunopettajan toimesta uskonnollisista syistä.

Miehensä kuoltua jäi hänelle kaksi poikaa ja kaksi tytärtä. Voidakseen huolehtia näiden elämästä ja kasvatuksesta muutti hän Helsinkiin, missä kymmenen vuotta oli Eklundin kustannustoimistossa kirja-arvostelijana ja ulkomaisen kirjeenvaihdon välittäjänä. N. 21 vuotta kuolemaansa asti hän palveli puhtaaksikirjottajana ja kielenkääntäjänä Tie ja Vesirakennus-Ylihallituksessa, jossa pantiin paljon arvoa hänen tavattomalle työkyvyllään ja sukkeluudelleen.

Martti Humu toimi sitäpaitsi Savonlinnassa seuraavissa tehtävissä, jakaen itsensä yhtäaikaan moniin toimiin: hän oli käräjillä memorialistina, sairaalassa kirjurina, käsityöläisyhdistyksen sihteerinä, sekaköörin laulunjohtajana, maistraatin kielenkääntäjänä useampia vuosia j. n. e.

Useita kirjoja hän on kääntänyt suomenkielelle m. m. kenraali Sederholmin *Kort utkast* (Omantunnon uskonto) ja Bhagavad Gita, ja pienempiä novelleja ja seuranäytelmiä hän on itse kyhännyt nimimerkillä „Martti Humu“.

Vuonna 1902 hän liittyi teosofiseen liikkeeseen, oli mukana „Valon airut“ nimisessä teosofisessa kirjallisuuskomiteassa, joista sitten sukeutui Teosofinen Kirjakauppa ja Kustannusliike, piti ahkerasti luentoja Sörnäisten Vuorellassa ja sai v. 1905 luvan julkaista Omatunto-nimistä teosofista aikakauskirjaa. (Tämän oikeuden hän v. 1908 siirsi Pekka Ervastille, jolloin nimi muutettiin Tietäjäksi.) Kun Suomen Teosofinen Seura perustettiin v. 1907, oli Martti Humu jonkun aikaa hallinnon jäsenenä.

Rasittuneena kovasta työstä kirjoituskoneen ääressä hän kolme kertaa sai halvauksen, viimeisen kesäkuulla tänä vuonna. Sen jälkeen hän ei vuoteesta nousutkaan, ennenkuin pari päivää ennen kuolemaansa. Väsynyt ruumis tarvitsi lopullista lepoa ja eloisa henki jätti maisen majansa elokuun 10 p:nä. Fyysillinen ruumis laskettiin hautaan elokuun 14 p:nä.

